

КОММУНИСТ

АЗЕРБАЙДЖАН КОММУНИСТ ПАРТИЯСЫ МƏRKƏZİ KOMİTƏSİNİN, AZERBAIJAN CPR AİDİ SƏVƏTİNİN VƏ NAZİRLƏR SƏVƏTİNİN ORGANI

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМПАРТИИ АЗЕРБАЙДЖАНА, ВЕРХОВОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР

1919-NC QAZIN QƏMƏR № 100 (17144)

Чума, 4 мај 1979-чу ил.

Тришай 3 с.аққ.

Жул магазасында аквариум

Һ е к а ј а

Миллият кедизде да, гарм-дода да Нилантин Јоуу аичиқ дуккаларын чаркесинде Јераншин — галым да, дикларлар да шушаған олақ кул магазасынын йимидан ке-чирди. О, аяшым — шушағо лайық ширини бахтмағы чоқ темирди. Ичирде галым е-сепде олдуғу ичире рефлар тарды. Бу рефлар һормо сепилерде да дублектор дү-рүмдүшү. Бир-бириндик ге-рине, алван, ринкареник кул-чөткелер магазанын эел бә-рәтин чөришмешди.

Нилантин һор шејан өвөл, галым диварын ичирде, шуша-арасыннан билет кассасына бөтлөк аквариум чаб ет-мешди. Аквариума үстдэн ичим дүшүрдү. Су да, ичирде-отлар да, шушағлар да йим-йимлик реңок чалдыр да бу йимликлик реңок галымны бә-рәтин чөк бөлүкларын үе-сеп себдин корунурду. Гара бир бөлтин арабир бу гыр-мен балыгларын арасындан чымб аквариумун дибен сичер, сонра исе јукарыга дотру милденнен Нилантин даба чоқ ашма калдыр.

Аквариуму дибенден барбалта дибендик ичире йаттаргал ачмын йимйимлик боғлар галымдар. Нилантин аи Јоуу маратна сабоб ак-вариумнага габарчыглар иди, кедизде галым галымдар ку-лун чалдыр йаталарын.

Ниланте бир доф атамс иле ашма келди, чөришмешди. Бура чатанда етуну салга-ла бөлмө, јуурду на јен а-дыны шушағо сојмади. Бу до-фа һор шеј, она тејриди келди. Невон лампалары гыр-мели реңок ичим сөтирди, дибендик кул-чөткелер га-рине, алван бир боја ичирде бир сөтирди. Иштатанын үстүде јоулмуш ваталарды гөрөришлорди саибат ичим дотру тәрәфе йимйимшиди. Бирден гыз аквариум корду. Галым, алван ишметлар ичирде йимйимлик аквариум

ола театр сәнисе ичим кө-рүмүдү. Гырменге балыглар јенр аста аста үзүрдүлөр. — Ата, бах, не көздөрдү! — Ниланте ашмагы чагарды. О, јакылашыб өвөл кул ма-газасына, сонра башыны јук-ары галымдары балача гө-рөмөн ичирде үзүндөт сө-гөчөк бөлмө. Ичиреленди. Баша дүшүд ил, гыз бу сө-янтин дублектор, кул-чөткелер, алван ишметлар, апра-риум, гырмели балыглар бахы етмешди. Ниланте һеј бөлмө, бурадан аралмак и-чирди.

Бир нечө күн сонра онлар кул алмак үчүн ичире мага-зала келдишөр. Иштатанын дөткелден бир гоца дөткөл ајата-реңокда Ниланте бөлмө ичиребөчирдишөн дөткө. — Ман бу гыз йатма-рам. Озу де јакшы таным-рам.

Ниланте һејрәтленди. Чүнкө һөмишө кул магазасына ба-залда, гөчөмни баша ела га-ринечүр олдуру ил, ону һеј корунурду. Гызмен һејрәтенин дујан гоца кул-кулө дөди: — Ман сани һөмишө ич-ирүрдүн, гызмен, һөмишө, Ин-ди де корак куллар ичире үчүн алмаксы?

— Мусуни муаллимне үчүн... Гоца алван бир аста дү-рөлдөб Ниланте үзатды: — Хошуна келирсин? — Ваи. Ринкареник, тәза бу тәрә-ветди кул достосени котурди Ниланте сөни-сөнине гөчәја: — Саг өл! — деди. Јај тәғди ишчәннәмеш-ди. Ниланте башыни сипра ет-мишди. О, чоқланды ил, кул магазасына кетирди. Бир дофа чөрөн аламе јалларан-чир, олуну салга ла йимйим-ди, гача-гача кул магазасына чө-чөткелери, дублектори, чө-чөткелери, йимйим аквариуму көрмөн ичирди. Ичире кет-ди үчүн галым аралды,

гөчөмне көрчөди. Оуну Је-ринде бөтөн адам барды, ајат үстө дөткөлө алма Јејриш. Бирден Ниланте һејрәт кө-турду. Чүнкө аквариум јох иди. Јери гүш јуашы ичим бөмбөн галымши. О, коллар-иго ичире билмеди, даба да-бачымеј бурадан үзөгләшди. Калмарине ичиремөн олду.

Ниланте јөнө бир дофа кул алмак үчүн магазала јакыла-шында сөни бағды олдуғуна көрдү. Озуну салга ла билме-јиб пангөрәје сојмади да ичир-е бөлмө. Јенө аквариум јох иди. Бир нечө дибен йакыла-мыш, тәрәгга тоқулмушду. Төткәлә кул-чөткелер көзө дөјирди. «Көрсөнмә ол өзү, исеј бура белә солгун гал-ым!» Ниланте белә дүшүрүб сөзөлдөтди. Атасы ил аш-магы көзөмеј чөкандан магаза-нын йимидан кетчирди. Ин-ди магаза авалачк ичим ишметли дөткөди.

— Ата, бу магаза исеј ба-лакек? — Билмирсин, гызмен, баг-мы сәччөк астајар? — Ичирде һеј кул да јох-дур.

— Јетин бир шеј өзүб. Дарыхма, гызмен, теддилә ачмылар, јенө магазала кул-лар-чөткелер өтир сәччөк... Бу һазирден бирине ај кетди. Бир јайл ашмамында Ниланте јенө атасы иле кәзма-ја чыкды. Бирден магаза ма-газасынын ишметли олдуғуну көрүб јуурду. Магаза ала өвөләлдәр олдуғу ким јенө јарангылаш иди. Ичирме јо-рискореник ишметлар бағе ву-рурду. һәр тәрәфе: һөм реф-ларда, һөм иштаттода, һөм ваталарда. һөм де дублек-торлардо төптәлә кул-чөткелер сарышмерди. Озу де бир-бир-инден гөшөк, бир-биринден фүсүрүк. Бу балача магаза-да санин баһар төздөн өз көзәлидин кетирди. Ниланте пангөрәје сојмади, бир-ден йимйим аквариуму да јө-

ринде олдуғуну көрчөдә сө-нини ичирде гыштарды. — Ата, бах, аквариум! — деди ве ичиреник астајарди. Аквариум гырмели ишметлар алтында йимйимлик реңок ча-ларды. Гырмели балыглар да үзүрдү. Гыз башыны гал-дырәб атасына бағды: — Хошуна келир? — Кәлир, гызмен. Кордун, мән дөтөн ичим олду.

— Ата, јетин гоца көлөб. Ата һеј не баша дүшөмди. Невө јә ич гоца калмај? Бу-ну гыздан сөрүшмаг ичирди јен, магазанын арха тәрә-финден чымбөк ичире не олди-де бир аста кул тутан ичир-ибан гөчөмне гөтүр. Гоца фәрәт ичирде Нилантин сүзүб дөди:

— Хош кәлисин, гызмен! Бир һөфәздән чоқдур ил, јо-лун көзәлјирсин. Исеј кәлир-син? — Ахы, булар јох иди... — Чүнкө мән јох идим, бир аз хәстәлинимши. Ин-ди јенә һәр шеј галымна дү-шүб. Ај гызмен, бу куллар сө-нин үчүн салхамышам, кө-тур, гој санин олсун!

Ата һејрәт ичирде галымши. Нилантин үзүндөк ичир-лар сөнин ишметлар ичирде арғијо тәмиз јох олмушду. Ата дүшүрүрдү: ишметлар, хусуспен ушаглар сөнинч вәрәкәдән, фәрәт вәрәкәдән кәлди, ил ола билор? Бу ишметлар да, кул-чөткелер да, аквариум да, онун ичирде үстө гызлақ балыглар да Ниланте бир өвөлүк сөнинч ичиринишди. Гоца јоуу да мөм-нүн иди, куллар ичире бәзә йимйим чымбөк кетди. Ниланте һәлә де ашмагы шушағо сој-мәјиб аквариума бағдырды. Гызмен балыглар көй ашмагы сипр, көй јукары галым, ара-бир да өтларине арасындан гара бир балык чымбөк аста-ста үзүлдү.

Нилантин сөвинченин һөд-дөвүдү јох иди.

Тоғиғ МАЛМУД.